

דף יד.

עין משפט א.

יו"ד סימן יא סעיף ב

ב. השוחט בשבת^א וביום הכיפורים אע"פ שאם היה מזיד מתחייב
בנפשו וביו"כ היה לוקה מ"מ שחיטתו כשרה^ב.

עין משפט ב.

או"ח סימן שכד סעיף ו.ז

ג. מחתכין הדילועין לפני בהמה^א והוא שנתלשו מאתמול^ב.

ד. מחתכין הנבלה לפני הכלבים אפי' נתנבלה בשבת^א, בין שהיתה
מסוכנת בין שהיתה בריאה^ב, ודוקא בנבלה קשה שא"א לאכלה בלא
חיתוך אבל בראויה אסור דלא טרחינן.

דף יד :

עין משפט א.

או"ח סימן שח סעיף ו

ה. כל הכלים שנשברו אפי' בשבת מותר לטלטל שבריהם אם הם ראויים
לאיזה מלאכה, כגון לכסות בה חבית^א או שברי זכוכית לכסות בה

ג. ממשנה דף י"ד וכאוקימתא שם בדף ט"ו.

ד. אפי' במזיד ובפרהסיא שחיטתו כשרה דלא נעשה ישראל מומר כעובד כוכבים באותה
שחיטה אלא משחיטה ראשונה ואילך. ש"ך ס"ק ג'. אמנם לדעת הפר"ח הרי זה מומר
משחיטה הראשונה וא"כ איירי בצינעה. כף החיים אות ח"י. מיהו דינו אם לאוכלה בו
ביום בין מזיד בין שוגג כמו שנתבאר באו"ח סי' שי"ח.

ה. ודוקא בדלועין קשים, וגם בחתיכות גדולות אבל קטנות אסור, כה"ח אות כ'.

ו. דאם נתלשו בשבת אפי' ר"ש מודה דאסורים כיון דדחינהו בידים והוי כגרוגרות
וצמוקים, אבל בנבלה מותר אפי' נתנבלה בשבת, ב"י וט"ז ס"ק ג'.

ואפי' נתלשו בשבת ע"י עכו"ם לעצמו אסורים בטלטול.

ז. דקיי"ל כר"ש דלית ליה מוקצה אלא בגרוגרות וצמוקים, והגם שבין השמשות לא היה
ראוי מ"מ לא נדחה בידים אלא נדחה מעצמו. כה"ח אות כ"ג.

ח. הגם שביו"ט בסי' תקי"ח סעיף ו' כתב דוקא בהיתה מסוכנת מערב יו"ט, שאני
דביו"ט פוסקים כר"י ולא כר"ש כמבואר בסי' תצ"ה סעיף ד'. כה"ח אות כ"ד.

ט. שבת קכ"ד במשנה, והיינו כלי גדול שנשבר צריך שהשברים יהיו ראויים לכסות פי
חבית ולא פך קטן, ר"ז אות כ"ט.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

פי הפך, אבל אם אינם ראויים לשום מלאכה אסור ^ש.

הגה: ואם נשברו במקום שיכולים להזיק כגון זכוכית על השולחן או במקום שהולכין, מותר לטלטל השברים כדי לפנותן שלא יזוקו בהם ^ה.

עין משפט ב. או"ח סימן שכ סעיף א

א. זיתים וענבים אסור לסוחטן ^א, ואם יצאו מימיהן מעצמן אסורין ^ב אפי' לא היו עומדים אלא לאכילה ^ג.

ב. תותים ורמונים ^ד אסור לסוחטן, ואם יצאו מימיהן מעצמן, אם עומדים לאכילה מותר, ואם למשקה ^ה אסור.

וְאִם הַכֹּלִי הִיָּה לְהִיתֵר וְהַשְּׁבָרִים רְאוּיִים לְכֹלִי אִיסוּר מוֹתֵר לְטַלְטֵל הַשְּׁבָרִים כְּכֹלִי אִיסוּר לְצוּרֵךְ גּוֹפּוֹ אוֹ מִקּוֹמוֹ, כֹּה"ח אוֹת נ"ז.
וְעֵינֵי בְּסִי' תְּצַ"ה בְּרַמ"א דִּי"א דְנוֹלָד בְּשַׁבַּת אִיסוּר, אֵךְ אִנּוּ קִי"ל דְנוֹלָד בְּשַׁבַּת מוֹתֵר כִּמ"ש בְּסַעִיף כ"ז, אֲבָל בִּיּו"ט קִי"ל לְהַחֲמִיר בְּנוֹלָד, כֹּה"ח אוֹת נ"ט.
וְלִמ"ד נוֹלָד אִיסוּר בְּעֵינֵי שֶׁהַשְּׁבָרִים יִהְיוּ רְאוּיִים לְאוֹתָהּ מְלֹאכָה הַרְאֵשׁוֹנָה, מ"א ס"ק ט"ו.
ש. וְדוֹקָא לְטַלְטֵלֵן לְצוּרֵךְ גּוֹפֵן שֶׁלֹּא יִגְנְבוּ, אֲבָל לְצוּרֵךְ גּוֹפּוֹ אוֹ מִקּוֹמוֹ מוֹתֵר כִּיּוֹן שְׁבָאוֹ מְתוּרַת כֹּלִי, כִּמ"ש הַרְא"ש בְּקְלִיפּוֹת אֲגוּזִים שְׁמוֹתֵר לְצוּרֵךְ מִקּוֹמוֹ, פְּרִיֶּשֶׁה אוֹת ו', וְהִבְיָאוּ הָא"ר אוֹת ט"ז.

ת. כִּמוֹ קוֹץ בְּכַרְמְלִית, ב"י, וְעֵינֵי בְּסַעִיף י"ח, וְאִם יִכּוֹלִים לְטַלְטֵלֵם בְּטַלְטוֹל מִן הַצֵּד עֲדִיף וְלֹא יִטְלַטֵּלֵם בְּהִדְיָא, וְאִם הַשְּׁבָרִים הֵם לֹא זְכוּכִית אֲלֵא שֶׁל חֶרֶס אִיסוּר לְפָנוֹתָן, וְכֹל זֶה בִּידֵיוֹ אֲבָל לְפָנוֹתָן בְּרַגְלָיו לְכוּ"ע מוֹתֵר כִּמוֹ בְּסִי' שִׁי"א סַעִיף ח' דְטַלְטוֹל מוֹקְצָה בְּגוֹפּוֹ מוֹתֵר. כֹּה"ח אוֹת ס"ה.

א. מְשֵׁנָה בְּשַׁבַּת קַמ"ג ע"א, וְגַמ' שֵׁם, וְדָבָר תּוֹרָה אִינּוּ חַיִּיב אֲלֵא עַל זִיתִּים וְעַנְבִּים וְאַפִּי' סוּחַטֵם בִּיד חַיִּיב, וְלֹא דוֹקָא דוֹרֵךְ בְּכֹלִי, וְאִינּוּ חַיִּיב עַד שִׁיְהִיָּה בְּמִשְׁקִין שְׁחַט כְּגִרְוֹגְרָת. רַמְב"ם פ' ח' הִלְכָה יו"ד.

וְאִיסוּר סַחֲטָה מְשוּם מִפְרָק, וּמִפְרָק מְשוּם דֵשׁ, רַמְב"ם פ' כ"א הִלְכָה י"ב. אֲבָל אִם סוּחַט לְתוֹךְ הָאוֹכֵל מוֹתֵר כִּמ"ש בְּסַעִיף ד'.

וְשֹׂאֵר פִּירוֹת חוּץ מְזִיתִים וְעַנְבִּים מוֹתֵר לְסוּחַטָן מִן הַתּוֹרָה לְהוֹצִיא מִיְמִיהֵן מְשוּם שְׁכֵל מִי פִירוֹת אֵינֵן עֲלֵיהֶם תּוֹרַת מִשְׁקָה אֲלֵא בְזִיתִים וְעַנְבִּים בְּלִבְד, וַיֵּשׁ לֵהֶם תּוֹרַת אוֹכֵל וְהוּי כִּמְפָרִיד אוֹכֵל מְאוֹכֵל וְאֵינֵן בּוֹ מְשוּם מִפְרָק, אֲלֵא שִׁישׁ דְּבָרִים שֶׁאִיסוּרוֹ חֲז"ל מְשוּם שִׁישׁ בְּנֵי אָדָם שְׁסוּחַטִים אוֹתָם לְשֵׁם מִשְׁקָה.

ב. מְדַרְבְּנָן גְּזִירָה שְׁמַא יִסְחוּט לְכַתְּחֵלָה.

ג. כִּיּוֹן דְרוֹבֵן לְסַחֲטָה וְנִיחָא לִיָּה וַיְבוּא לְסַחוּט בִּידִים, כֹּה"ח אוֹת ה'.

ד. מְשוּם שְׁקִצַת בְּנֵי אָדָם שִׁישׁ לֵהֶם הִרְבָּה הֵם סוּחַטִים אוֹתָם לְמִשְׁקָה לְפִיכֵךְ כֹּל מִי שְׁסוּחַט אוֹתָם לְשֵׁם מִשְׁקָה מוֹעֵלֶת מִחֻשְׁבַּתּוֹ לְהִיּוֹת שֵׁם מִשְׁקָה עֲלֵיהֶם וְאֵינֵן אוֹמְרִים בְּטִלָּה דַעְתּוֹ אֲצֵל כֹּל אָדָם.

ה. ה"ה בְּסַתְמָא אִיסוּר, כֹּה"ח אוֹת ז'.

ושאר כל הפירות^ו מותר לסוחטן.

הגה: ובמקום שנהגו^ז לסחוט איזה פירות לשתות מימיהן לתענוג או לצמא דינם כתותים ורמונים, אבל אם נהגו לסחוט אותו לרפואה בלבד^ח אין לחוש.

הגה: גם בדבר שאסור לסחוט מותר למצוץ בפיו^ט, ויש אוסרין^י למצוץ בפה ענבים וכיוצא בהם.

ו. כב"י הביא פלוגתא בזה להרי"ף ורמב"ם והרא"ש והטור בשאר פירות סוחטין לכתחילה אפי' למימיהן, אבל לרש"י ותוס' וסמ"ק היינו דוקא לסחוט כדי למתקן אבל למימיהן אסור. ומסתימת לשון השו"ע משמע דגם למימיהן מותר, אבל הב"ח כתב דאין להורות היתר בשום פרי לסוחטו למימיו. והיכא שסוחטו כדי לטבל בו המאכל מותר דלא מקרי משקה.

ובמקום שנהגו להחמיר אין לשנות הגם שהלכה כסברא ראשונה וכמשמעות השו"ע, ומ"מ יש לחוש לדעת האוסרים, כה"ח אות ח'.

ז. הגם שמשמעות דברי הרמ"א שאין איסור רק באותו מקום שנהגו ולא לכל העולם, מ"מ כיון שיסוד דין זה מהב"י פירושו שאם יש במקום מסויים שסוחטים אותו לשתיה אסור בכל העולם ודלא כמ"ש המ"א בס"ק א' שכתב שהרמ"א חולק על הב"י בזה, כה"ח אות ט'.

ח. וא"כ היום שנהגו לסחוט תפוחים ואגסים ועוד פירות למשקה אסור לסוחטן לצורך משקה. שם.

ה. משמע דאם נהגו לסחוט אותו למשקה ורוצה אותו לרפואה כעת אסור. כה"ח אות י'.

ט. הגם שאסור לינק מהבהמה כמ"ש בס"י שכ"ח סעיף ל"ג שם משום שדרכו בכך, אבל כאן שאין דרכו בכך לא גזרו, ב"י בשם שה"ל, מ"א ס"ק ב'.

י. וכ"ש בשאר דברים שמותר למצוץ אותם בפה, דאין מציצת בשר ופת או מציצת משקה מהפירות או של הענבים כדרך סחיטה כלל. אמנם ביין שנבלע בלחם או מרק שנבלע בבשר כיון שהיה לפני שנבלע שם משקה עליו אסור למצוץ, וקרוב בזה לחיוב חטאת, אבל במשקה היוצא מענבים קודם שהיה עליו שם משקה כגון שמוצץ הענבים בפיו ומשליך החרצנים אין זה מפרק אלא כך היא דרך אכילת הענבים ומותר. ומ"מ המחמיר תבא עליו ברכה, כ"כ הב"ח ממהרש"ל לחלק בדבר. ודעת המ"א בס"ק ד' דדעת הרמ"א להקל בשאר דברים יותר מענבים. וכיון שדבר זה במחלוקת ראוי להחמיר בשניהם ולא למצוץ ענבים בפה. כה"ח אות י"ב, אבל בשאר פירות יש להקל.

י. היינו במשאיר קצת מהפרי בחוץ מפיו, אבל אם מכניס כל הפרי לתוך פיו ומוצץ אין בכך איסור לכ"ע דדרך אכילה היא.

טיגון שנבלע בו שומן הרבה מותר לסחוט דמעיקרא אוכל וכעת ג"כ אוכל. כה"ח אות י"ד.